

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(tredje avdelningen i utökad sammansättning)
den 14 maj 1998 *

I mål T-309/94,

NV Koninklijke KNP BT, bolag bildat enligt nederländsk rätt, Amsterdam, företrätt av advokaterna Tom R. Ottervanger och Francis Herbert, Bryssel, delgivningsadress: advokatbyrån Carlos Zeyen, 56—58, rue Charles Martel, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Richard Lyal och Wouter Wils, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: nederländska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 94/601/EG av den 13 juli 1994 om ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EG-fördraget, IV/C/33.833 — kartong (EGT L 243, s. 1),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(tredje avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden B. Vesterdorf samt domarna C. P. Briët, P. Lindh, A. Potocki och J. D. Cooke,

justitiesekreterare: byrådirektören J. Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet som ägde rum mellan den 25 juni och den 8 juli 1997,

följande

Dom

Bakgrund

- 1 Föreliggande mål gäller kommissionens beslut 94/601/EG av den 13 juli 1994 om ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EG-fördraget, IV/C/33.833 — kartong (EGT L 243, s. 1), ändrat före offentliggörandet genom kommissionens beslut av

den 26 juli 1994 (C(94) 2135 slutlig, nedan kallat beslutet). Genom beslutet böt-fälldes 19 tillverkare och leverantörer av kartong inom gemenskapen för att ha överträtt artikel 85.1 i fördraget.

- 2 Genom skrivelse av den 22 november 1990 inkom British Printing Industries Federation, en branschorganisation som företräder majoriteten av tillverkarna av tryckta förpackningar i Förenade kungariket (nedan kallad BPIF), med ett informellt klagomål till kommissionen. BPIF gjorde gällande att de kartongtillverkare som levererade till Förenade kungariket hade företagit ett antal samtidiga och enhetliga prishöjningar och begärde att kommissionen skulle undersöka om det eventuellt förelåg en överträdelse av gemenskapens konkurrensregler. För att försäkra sig om att detta initiativ offentliggjordes publicerade BPIF ett pressmeddelande. Innehållet i detta meddelande återgavs i branschtidningar under december 1990.
- 3 Den 12 december 1990 inkom även Fédération française du cartonnage med ett informellt klagomål till kommissionen, i vilket den redogjorde för sin uppfattning om den franska kartongmarknaden i ordalag som liknade dem BPIF använt i sitt klagomål.
- 4 Den 23 och 24 april 1991 genomförde kommissionens tjänstemän i enlighet med artikel 14.3 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, Första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT 13, 1962, s. 204, svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8, nedan kallad förordning nr 17) utan förvarning samtidiga undersökningar vid ett flertal företag och branschorganisationer inom kartongbranschen.
- 5 Efter dessa undersökningar begärde kommissionen med stöd av artikel 11 i förordning nr 17 upplysningar och handlingar av samtliga mottagare av beslutet.

- 6 De uppgifter som framkom av dessa undersökningar och av begäran om upplysningar och handlingar föranledde kommissionen att dra den slutsatsen att de berörda företagen från halvårsskiftet 1986 till april 1991 (i flertalet fall) hade deltagit i åtminstone en överträdelse av artikel 85.1 fördraget.
- 7 Kommissionen beslutade följaktligen att inleda ett förfarande för tillämpning av sistnämnda bestämmelse. Genom skrivelse av den 21 december 1992 sände kommissionen ett meddelande om anmärkningar till vart och ett av de berörda företagen. Samtliga dessa företag besvarade meddelandet skriftligen. Nio företag begärde att få yttra sig muntligen. Förhöret med dem ägde rum den 7—9 juni 1993.
- 8 Efter det att förfarandet hade avslutats fattade kommissionen beslutet, som innehåller följande bestämmelser:

”Artikel 1

Buchmann GmbH, Cascades SA, Enso-Gutzeit Oy, Europa Carton AG, Finnboard — the Finnish Board Mills Association, Fiskeby Board AB, Gruber & Weber GmbH & Co KG, Kartonfabriek De Eendracht NV (som är verksamt under namnet BPB de Eendracht NV), NV Koninklijke KNP BT NV (tidigare Koninklijke Nederlandse Papierfabrieken NV), Laakmann Karton GmbH & Co KG, Mo och Domsjö AB (MoDo), Mayr-Melnhof Gesellschaft mbH, Papeteries de Lancey SA, Rena Kartonfabrik AS, Sarrió SpA, SCA Holding Ltd (tidigare Reed Paper & Board (UK) Ltd), Stora Kopparbergs Bergslags AB, Enso Española SA (tidigare Tampella Española SA) och Moritz J. Weig GmbH & Co KG har överträtt artikel 85.1 i fördraget genom att delta,

— vad beträffar Buchmann och Rena från omkring mars 1988 till i vart fall slutet av år 1990,

- vad beträffar Enso Española i vart fall från mars 1988 till i vart fall slutet av april 1991,
- vad beträffar Gruber & Weber från i vart fall år 1988 till slutet av år 1990,
- vad beträffar övriga fall från halvårsskiftet 1986 till i vart fall april år 1991

i ett avtal och ett samordnat förfarande som inleddes vid halvårsskiftet 1986 och som innebar att kartongleverantörer inom Europeiska gemenskapen

- samlades regelbundet till hemliga och institutionaliserade möten i syfte att diskutera och enas om en gemensam konkurrensbegränsande branschplan,
- enades om regelbundna prishöjningar för varje produktkvalitet i de olika nationella valutorna,
- planlade och genomförde samtidiga och enhetliga prishöjningar inom hela Europeiska gemenskapen,
- enades om att bibehålla de största tillverkarnas marknadsandelar på konstanta nivåer, men med möjlighet till vissa ändringar,
- allt oftare från och med början av år 1990 vidtog samordnade åtgärder för att kontrollera tillförseln till den gemensamma marknaden i syfte att säkerställa genomförandet av de nämnda samordnade prishöjningarna,
- utbytte information om leveranser, priser, driftstopp, orderstock och kapacitetsutnyttjandegrad för att främja ovannämnda åtgärder.

...

Artikel 3

Nedanstående företag åläggs följande böter för de överträdelser som har konstaterats i artikel 1:

...

ix) NV Koninklijke KNP BT NV böter på 3 000 000 ecu

...”

- 9 Enligt beslutet begicks överträdelsen inom ramen för ett organ kallat ”Product Group Paperboard” (nedan kallat PG Paperboard) som var sammansatt av ett flertal grupper eller kommittéer.

- 10 Vid halvårsskiftet 1986 tillfördes ”Presidents Working Group” (nedan kallad PWG) till detta organ, i vilken företrädare på hög nivå från de största kartongleverantörerna i gemenskapen (omkring åtta företag) ingick.

- 11 PWG:s verksamhet bestod bland annat i diskussioner om och samordning av marknader, marknadsandelar, priser och kapacitet. I synnerhet fattades allmänna beslut om tidsplanen för och nivån på de prishöjningar som tillverkarna skulle genomföra.
- 12 PWG rapporterade till "President Conference" (nedan kallad PC), i vilken nästan samtliga verkställande direktörer för de berörda företagen (mer eller mindre regelbundet) deltog. PC sammanträdde två gånger per år under den aktuella perioden.
- 13 Vid slutet av år 1987 bildades "Joint Marketing Committee" (nedan kallad JMC). Dess huvudsakliga uppgift var dels att besluta om och, i förekommande fall, hur prishöjningar skulle kunna genomföras, dels att ange hur de prisinitiativ som tagits av PWG skulle kunna genomföras i varje land och i förhållande till de viktigaste kunderna för att åstadkomma ett system med likvärdiga priser inom Europa.
- 14 Slutligen diskuterade den ekonomiska kommittén (nedan kallad COE) bland annat prisvariationerna på de nationella marknaderna och orderstocken samt rapporterade sina slutsatser till JMC eller, fram till slutet av år 1987, till Marketing Committee som var JMC:s föregångare. COE bestod av försäljningsdirektörer från flertalet av de berörda företagen och sammanträdde vid flera tillfällen varje år.
- 15 Det framgår vidare av beslutet att kommissionen ansåg att PG Paperboards verksamhet främjades av ett informationsutbyte som möjliggjordes genom förvaltningsbolaget Fides med säte i Zürich (Schweiz). Enligt beslutet lämnade flertalet av medlemmarna av PG Paperboard regelbundna rapporter till Fides om order, produktion, försäljning och kapacitetsutnyttjande. Dessa rapporter bearbetades inom ramen för Fides-systemet, och de sammanställda uppgifterna översändes till deltagarna.

- 16 Sökanden, bolaget NV Koninklijke KNP BT (nedan kallat KNP), kontrollerade KNP Vouwkarton BV Eerbeek (nedan kallat KNP Vouwkarton) till 100 procent fram till januari 1990 då det bolaget överläts till Mayr-Melnhof. Enligt beslutet deltog KNP Vouwkarton, som utgjorde en av divisionerna i emballagegruppen inom KNP, i mötena inom PWG (fram till halvårsskiftet 1988), JMC, PC och COE. Under den period som bolaget deltog i PWG:s möten innehade företrädaren för KNP Vouwkarton, chef för "emballagegruppen" inom KNP och medlem av direktionen, ordförandeskapet för detta organs och PC:s möten. Sökanden har hållits ansvarig för KNP Vouwkartons rättsstridiga agerande under perioden från halvårsskiftet 1986 till den 1 januari 1990.
- 17 KNP förvärvade den 31 december 1986 även den tyska emballagetillverkaren Herzberger Papierfabrik Ludwig Osthusenrich GmbH und Co KG, vars dotterbolag Badische Kartonfabrik (nedan kallat Badische) deltog i möten inom PC, JMC och COE. Badische deltog sista gången i JMC i maj 1989 och drog sig officiellt ur PG Paperboard vid slutet av detta år. Badische genomförde emellertid prishöjningar efter det att företaget hade lämnat PG Paperboard och kommissionen anser därför att det fortsatte att i begränsad utsträckning delta i överenskommelsen fram till april 1991. Sökanden har hållits ansvarig för Badisches deltagande i överenskommelsen.

Förfarande

- 18 Sökanden har väckt föreliggande talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 7 oktober 1994.
- 19 Sexton av de andra arton företag som anses ansvariga för överträdelsen har också väckt talan mot beslutet (mål T-295/94, T-301/94, T-304/94, T-308/94, T-310/94, T-311/94, T-317/94, T-319/94, T-327/94, T-334/94, T-337/94, T-338/94, T-347/94, T-348/94, T-352/94 och T-354/94).

- 20 Sökanden i mål T-301/94, Laakmann Karton GmbH, återkallade sin talan genom skrivelse som inkom till förstainstansrättens kansli den 10 juni 1996, och målet avskrevs genom beslut av den 18 juli 1996 i mål T-301/94, Laakmann Karton mot kommissionen (inte publicerat i rättsfallssamlingen).
- 21 Fyra finska företag, som är medlemmar av branschorganisationen Finnboard och som i denna egenskap anses solidariskt ansvariga för betalningen av de böter som ålagts Finnboard, har också väckt talan mot beslutet (förenade målen T-339/94, T-340/94, T-341/94 och T-342/94).
- 22 Slutligen väcktes talan av sammanslutningen CEPI-Cartonboard, till vilken beslutet inte var riktat, som återkallade sin talan genom skrivelse som inkom till förstainstansrättens kansli den 8 januari 1997, och målet avskrevs genom beslut av den 6 mars 1997 i mål T-312/94, CEPI-Cartonboard mot kommissionen (inte publicerat i rättsfallssamlingen).
- 23 Förstainstansrätten kallade parterna i en skrivelse av den 5 februari 1997 till ett informellt möte, bland annat för att höra deras uppfattning om en eventuell förening av målen T-295/94, T-304/94, T-308/94, T-309/94, T-310/94, T-311/94, T-317/94, T-319/94, T-327/94, T-334/94, T-337/94, T-338/94, T-347/94, T-348/94, T-352/94 och T-354/94 vad gäller det muntliga förfarandet. Vid detta möte, som ägde rum den 29 april 1997, godtog parterna en sådan förening.
- 24 Ordföranden för förstainstansrättens tredje avdelning i utökad sammansättning beslutade den 4 juni 1997 att förena de ovannämnda målen vad gäller det muntliga förfarandet på grund av sambandet dem emellan i enlighet med artikel 50 i rättegångsreglerna och biföll den begäran om konfidentiell behandling som sökanden i mål T-334/94 inkommit med.

- 25 Genom beslut av den 20 juni 1997 bifölls en begäran från sökanden i målet T-337/94 om konfidentiell behandling av en handling som inlämnats som svar på en skriftlig fråga från förstainstansrätten.
- 26 Förstainstansrätten (tredje avdelningen i utökad sammansättning) beslutade på grundval av referentens rapport att inleda det muntliga förfarandet och vidtog åtgärder för processledning genom att anmoda parterna att besvara vissa skriftliga frågor samt att inkomma med vissa handlingar. Parterna rättade sig efter denna anmodan.
- 27 Parterna i målen som nämns i punkt 23 ovan utvecklade sin talan och besvarade förstainstansrättens frågor vid sammanträdet som ägde rum mellan den 25 juni och den 8 juli 1997.

Parternas yrkanden

- 28 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall
- ogiltigförklara beslutet helt eller delvis,
 - upphäva eller åtminstone nedsätta böterna,
 - vidta de åtgärder som förstainstansrätten finner nödvändiga,
 - förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.

29 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Yrkandet om ogiltigförklaring av beslutet

Huruvida kommissionen dels har gjort en oriktig bedömning genom att hålla sökanden ansvarig för KNP Vouwkartons och Badisches agerande, dels har åsidosatt artikel 190 i fördraget i det avseendet

Parternas argument

30 Sökanden har hävdat att kommissionen i beslutet inte har uppfyllt motiverings-skyldigheten enligt artikel 190 i fördraget vad beträffar sökandens ansvar för KNP Vouwkartons och Badisches deltagande i överenskommelsen.

31 Sökanden har erinrat om att det i punkt 143 i övervägandena i beslutet anges att koncernen, företrädd av moderbolaget, skall hållas ansvarig för ett dotterbolags agerande när ett flertal bolag i samma koncern har deltagit i överträdelsen eller när det finns uttryckliga bevis för att moderbolaget är inblandat i dotterbolagets deltagande i överenskommelsen. Vilket kriterium kommissionen har valt för att kunna hålla sökanden ansvarig för KNP Vouwkartons och Badisches agerande framgår dock inte tydligt av beslutet.

- 32 I den mån som kommissionen tillämpade det andra ovannämnda kriteriet, det vill säga förekomsten av uttryckliga bevis för att sökanden deltagit i överenskommelsen, borde de omständigheter som styrker att sökanden var aktivt och direkt berörd av sina dotterbolags deltagande i överenskommelsen ha angetts i beslutet. I avsaknad av sådana omständigheter kan sökanden inte anses ha deltagit uppsåtligen i överenskommelsen.
- 33 Sökanden anser för övrigt att kommissionen har gjort en oriktig bedömning genom att hålla sökanden ansvarig för KNP Vouwkartons och Badisches agerande.
- 34 Vad beträffar KNP Vouwkartons deltagande i överenskommelsen har sökanden påpekat att den direktionsmedlem som (indirekt) var chef för KNP Vouwkarton och som i den egenskapen deltog i PWG:s och PC:s möten inte deltog i några möten inom PG Paperboard efter november 1988 (maj 1988 vad gäller PWG). Från och med denna tidpunkt fanns det inte längre något "personligt band" mellan sökanden och överenskommelsen.
- 35 I alla händelser upphörde sökanden att delta aktivt och direkt i överenskommelsen efter det att KNP Vouwkarton hade överlåtits till Mayr-Melnhof-koncernen den 1 januari 1990.
- 36 Sökanden var inte aktivt och direkt berörd av Badisches deltagande i överenskommelsen. Det finns i synnerhet ingen grund för slutsatsen att även Badische berördes av att en medlem av sökandens direktions deltog i PWG:s och PC:s möten.

- 37 Badische intog nämligen en självständig ställning på marknaden och deltog aldrig i överenskommelsen till följd av sökandens instruktioner. Det är således inte berättigat att hålla sökanden ansvarig för Badisches agerande (se domstolens dom av den 14 juli 1972 i mål 48/69, ICI mot kommissionen, REG 1972, s. 619, svensk specialutgåva, häfte 2, och av den 12 juli 1979 i de förenade målen 32/78 och 36/78—82/78, BMW Belgium m. fl. mot kommissionen, REG 1979, s. 2435, punkt 24, och av den 6 april 1995 i mål C-310/93 P, BPB Industries och British Gypsum mot kommissionen, REG 1995, s. I-865).
- 38 Kommissionen har, som svar på påståendet att artikel 190 i fördraget har åsidosatts, gjort gällande att punkt 149 i övervägandena i beslutet innehåller en uttrycklig motivering av varför sökanden hölls ansvarig för KNP Vouwkartons och Badisches agerande. Den omständigheten att chefen för ”emballagegruppen” inom sökandeföretaget deltog i PWG:s och PC:s möten utgör nämligen ett klart bevis för att det föreligger ett personligt band mellan det företaget och överenskommelsen.
- 39 Vad beträffar påståendet om en oriktig bedömning anser kommissionen i fråga om KNP Vouwkarton att den omständigheten att en medlem av sökandens direktion deltog i PWG:s och PC:s möten styrker att sökanden var informerad om överenskommelsen, att förhållandet mellan sökanden och dess dotterbolag var mycket direkt samt, slutligen, att sökanden bidrog aktivt till att dotterbolagen deltog i överenskommelsen. Enbart den omständigheten att en medlem av sökandens direktion efter år 1989 inte längre var ordförande för PWG:s och PC:s möten, påverkar inte förekomsten av ett personligt band mellan sökanden och överenskommelsen.
- 40 Kommissionen har i övrigt hävdats att den omständigheten att en medlem av sökandens direktion deltog i PWG:s och PC:s möten, även utgör ett direkt band mellan sökanden och Badisches deltagande i överenskommelsen.

Förstainstansrättens bedömning

- 41 Det framgår av punkt 149 första stycket i övervägandena i beslutet att KNP Vouwkarton företrädde inom PC och PWG av en medlem av sökandens direktion, som även var chef för ”emballagegruppen” inom sökandeföretaget. Det klargörs i

samma punkt i övervägandena att "med hänsyn till anknytningen mellan överenskommelsen och KNP självt, skall beslutet riktas till KNP-koncernen i dess helhet för perioden som föregick [Mayr-Melnhofs] förvärv av KNP Vouwkarton den 1 januari 1990. (För perioden efter överlåtelsen är [Mayr-Melnhof] ansvarigt för KNP Vouwkartons fortsatta deltagande i överenskommelsen)".

- 42 Enligt punkt 149 andra stycket var sökanden "under hela den aktuella perioden även ägare av 95 procent av den tyska kartongtillverkaren Herzberger Papierfabrik, som även inbegrep Badische Kartonfabrik". Kommissionen drog härav följande slutsats: "Vad beträffar Badisches deltagande i överenskommelsen skall beslutet således riktas till KNP."
- 43 Det framgår således tillräckligt tydligt av beslutet att detta riktades till sökanden med tillämpning av kriteriet att beslutet skall riktas till koncernen, företrädd av moderbolaget, då det föreligger uttryckliga bevis för att moderbolaget är inblandat i dotterbolagets deltagande i överenskommelsen (punkt 143.2 i övervägandena). I beslutet åberopas att en medlem av sökandens direktion, som även var chef för dess "emballagegrupp", deltog i PWG:s och PC:s möten i egenskap av företrädare för KNP Vouwkarton, och beslutet innehåller därmed tillräckliga upplysningar om de omständigheter som kommissionen beaktade när den drog slutsatsen att sökanden var inblandad i överenskommelsen.
- 44 Talan kan följaktligen inte vinna bifall på den grunden att beslutet är bristfälligt motiverat.
- 45 När det gäller den andra grunden har kommissionen helt riktigt hållit sökanden ansvarigt för KNP Vouwkartons och Badisches konkurrensbegränsande agerande.

- 46 Det kan för det första påpekas att sökanden på denna punkt inte har hävdat att den inte hade ett avgörande inflytande på KNP Vouwkartons och Badisches försäljningspolitik.
- 47 Vidare är det ostridigt att en medlem av sökandens direktion deltog i och även var ordförande för PWG:s möten fram till år 1988. Enligt beslutet var det inom PWG som de huvudsakliga konkurrensbegränsande diskussionerna fördes, vilket inte heller har bestritts av sökanden.
- 48 Kommissionen har mot denna bakgrund styrkt att sökanden, genom sin direktionsmedlem, var aktivt inblandad i KNP Vouwkartons konkurrensbegränsande agerande. Till följd av denna inblandning i ett av sina dotterbolags deltagande i överenskommelsen kände sökanden till och godkände utan tvekan Badisches deltagande i den överträdelse som KNP Vouwkarton deltog i.
- 49 Sökandens ansvar påverkas inte av att dess direktionsmedlem upphörde att delta i PG Paperboards möten år 1988. Det ankom nämligen på sökanden, i egenskap av moderbolag, att med avseende på dotterbolagen vidta åtgärder för att förhindra en fortsatt överträdelse, om vars existens sökanden inte var okunnig. Sökanden har för övrigt inte bestritt att den inte ens försökte förhindra att överträdelsen fortsatte.
- 50 Av detta följer även att överlåtelsen av KNP Vouwkarton till Mayr-Melnhof den 1 januari 1990 inte påverkade sökandens ansvar för Badisches fortsatt konkurrensbegränsande agerande.

- 51 Talan kan således inte vinna bifall på den grunden att kommissionen har gjort en oriktig bedömning.

Huruvida kommissionen har gjort en oriktig bedömning av hur länge Badische deltog i överenskommelsen

Parternas argument

- 52 Sökanden har gjort gällande att Badisches deltagande i överenskommelsen upphörde vid slutet av år 1989. Trots att kommissionen medgett att Badische vid denna tidpunkt drog sig ur mötena inom PG Paperboards organ, ansåg den att sökanden var ansvarig för Badisches deltagande i överenskommelsen fram till april 1991.
- 53 Enbart den omständigheten att Badische då och då fick upplysningar genom en oberoende agent om prisinitiativ som tagits på marknaden i Förenade kungariket, utan att företaget hade begärt det, är inte tillräcklig för att anse att företaget fortsatte att delta aktivt i överenskommelsen. Det framgår dessutom av artikel 1 nionde strecksatsen i beslutet att det var först från år 1990 som kartongtillverkarna allt oftare vidtog samordnade åtgärder för att kontrollera tillförseln till den gemensamma marknaden .
- 54 Kommissionen har hänvisat till punkt 162 i övervägandena i beslutet, enligt vilken Badische fortfarande tillämpade prisinitiativen vid den tidpunkt då kommissionen inledde sin undersökning. Badische skall därför anses ha deltagit i överenskommelsen även efter det att den drog sig ur organen inom PG Paperboard. Hänvisningen på samma ställe i övervägandena till att sökanden sannolikt av sin engelske agent erhållit upplysningar om de initiativ som planerades för Förenade kungariket är därför av mindre betydelse.

Förstainstansrättens bedömning

- 55 Det har redan konstaterats (se ovan punkt 45—50) att kommissionen med fog har hållit sökanden ansvarig för Badisches rättsstridiga agerande.
- 56 Sökanden har medgett att den fortsatte att erhålla upplysningar angående prisinitiativen efter det att den dragit sig ur organen inom PG Paperboard vid slutet av år 1989.
- 57 Sökanden har för övrigt inte bestritt att den enligt tabellerna F och G, som bifogas beslutet, i april 1990 och i januari 1991 höjde priserna på GD-kartong i Tyskland och i Förenade kungariket till samma nivå som tillämpades av de företag som deltog i organen inom PG Paperboard fram till april månad 1991.
- 58 Det står således klart att sökanden uppsåtligen fortsatte att dra fördel av förfaranden som stred mot artikel 85.1 i fördraget, eftersom den inte kunde ha varit okunnig om att de uppgifter som den utnyttjade var ett resultat av en samverkan.
- 59 Kommissionen ansåg därför med rätta i punkt 162 sjätte stycket i övervägandena i beslutet att sökanden skulle "anses delaktig i överträdelsen fram till undersökningarna", det vill säga fram till den 23 och den 24 april 1991.
- 60 Av vad som ovan anförts följer att talan inte kan vinna bifall på denna grund.

Yrkandet om upphävande eller nedsättning av böterna

Huruvida kommissionens motivering av beslutet är bristfällig vad avser fastställandet av bötesbeloppet

Parternas argument

- 61 Sökanden anser att beslutet, trots den generellt sett höga bötesnivån, inte klargör hur kommissionen konkret har fastställt de böter sökanden ålades. Vidare skulle beräkningsunderlaget för böterna påverkas, för det fall förstainstansrätten kommer till den slutsatsen att överträdelsen på en eller flera punkter inte är styrkt.
- 62 Sökanden har i sin replik understrukit att den omständigheten att det saknas klara uppgifter om vilka omständigheter som beaktades vid beräkningen av böterna, medför att denne inte har kunnat åberopa något stöd för den föreliggande grunden. Kommissionen kan således inte invända mot att den aktuella grunden upptas till sakprövning av det skälet att den inte har utvecklats tillräckligt i ansökan. Eftersom kommissionen inte har lämnat uppgifter om bland annat den omsättning som beaktades vid beräkningen av böterna, vilken period som avsågs, och den eventuella inverkan av förmildrande eller försvårande omständigheter, har sökanden inte kunnat komma med mer detaljerade synpunkter.
- 63 Kommissionen har med stöd av artikel 44.1 c i rättegångsreglerna gjort gällande att den grund under vilken sökanden har anfört att motiveringen av böterna är bristfällig inte kan upptas till sakprövning av den anledningen att ansökan inte innehåller någon redogörelse för nämnda grund.

- 64 I andra hand har kommissionen erinrat om att punkt 167—172 i övervägandena i beslutet innehåller en detaljerad redogörelse för de omständigheter som beaktades vid beräkningen av böterna. Kommissionen anser att den i varje fall inte är skyldig att fastställa en sorts ”katalog” över böterna.

Förstainstansrättens bedömning

- 65 Det finns anledning anse att denna grund kan upptas till sakprövning. Sökanden har nämligen i ansökan uttryckligen, om än mycket kortfattat, framhållit att beslutet är bristfälligt motiverat vad avser ”hur kommissionen konkret har fastställt böterna”. Kommissionen har för övrigt bemött detta genom att hänvisa till punkt 167—172 i övervägandena i beslutet.
- 66 Den ifrågasarande grunden skall således prövas.
- 67 Enligt fast rättspraxis har skyldigheten att motivera ett individuellt beslut till syfte att göra det möjligt för gemenskapsdomstolarna att pröva beslutets lagenlighet och att ge den berörde de upplysningar som är nödvändiga för att denne skall kunna bedöma om beslutet är välgrundat eller om det eventuellt är behäftat med ett sådant fel att det är möjligt att ifrågasätta dess giltighet, med det tillägget att omfattningen av denna skyldighet beror på rättsaktens art och det sammanhang i vilket den har antagits (se bland annat förstainstansrättens dom av den 11 december 1996 i mål T-49/95, Van Megen Sports mot kommissionen, REG 1996, s. II-1799, punkt 51).
- 68 Omfattningen av skyldigheten att motivera ett beslut om att, som i föreliggande fall, ålägga ett flertal företag böter för en överträdelse av gemenskapens konkurrensregler, skall fastställas mot bakgrund av att bedömningen av hur allvarliga överträdelserna är skall göras med hänsyn till ett stort antal omständigheter, såsom i synnerhet de särskilda omständigheterna i målet, dess kontext och böternas

avskräckande verkan, utan att det har fastställts någon tvingande eller uttömmande förteckning över de kriterier som absolut skall tas i beaktande (domstolens beslut av den 25 mars 1996 i mål C-137/95 P, SPO m. fl. mot kommissionen, REG 1996, s. I-1611, punkt 54).

- 69 Kommissionen förfogar vid fastställandet av varje bötesbelopp över ett utrymme för skönsmässig bedömning, och den kan av denna anledning inte anses skyldig att tillämpa en exakt matematisk formel (se med samma innebörd förstainstansrättens dom av den 6 april 1995 i mål T-150/89, Martinelli mot kommissionen, REG 1995, s. II-1165, punkt 59).
- 70 I beslutet framgår, av punkt 168 respektive punkt 169 i övervägandena, de kriterier som beaktades för att fastställa den allmänna bötesnivån och de individuella bötesbeloppen. Vad i övrigt avser individuella böter förklarar kommissionen i punkt 170 i övervägandena att de företag som deltog i PWG:s möten i princip ansågs som "huvudmän" för överenskommelsen, medan övriga företag ansågs som "ordinarie deltagare" i den. Slutligen anser kommissionen i punkterna 171 och 172 i övervägandena att de bötesbelopp som Rena och Stora har ålagts skall reduceras väsentligt på grund av att de samarbetat aktivt med kommissionen samt att åtta andra företag, däribland sökanden, likaså kan erhålla en något mindre reduktion på grund av att de i sina svar på meddelandet om anmärkningar inte förnekade de huvudsakliga faktiska omständigheter på vilka kommissionen grundade sina anmärkningar.
- 71 I sina inlagor i målet vid förstainstansrätten samt i sitt svar på rättens skriftliga fråga har kommissionen förklarat att böterna beräknades på grundval av omsättningen på gemenskapsmarknaden för kartong år 1990 för vart och ett av de företag som var mottagare av beslutet. Böter på en grundnivå om 9 procent eller 7,5 procent av den individuella årsomsättningen ålades således de företag som ansågs som "huvudmän" för överenskommelsen respektive de övriga företagen. Slutligen tog kommissionen hänsyn till vissa företags eventuellt samarbetsvilliga inställning under förfarandet vid kommissionen. Två företag fick av detta skäl sina böter

reducerade med två tredjedelar, medan andra företags böter reducerades med en tredjedel.

- 72 Det framgår för övrigt av en tabell som kommissionen har tillhandahållit, och som innehåller uppgifter om fastställandet av varje individuellt bötesbelopp, att även om dessa inte har fastställts genom en strikt matematisk tillämpning av enbart ovannämnda sifferuppgifter har nämnda uppgifter emellertid systematiskt beaktats vid beräkningen av böterna.
- 73 I beslutet preciseras emellertid inte att böterna har beräknats på grundval av varje företags omsättning på gemenskapsmarknaden för kartong år 1990. I beslutet nämns inte heller de procentsatser på 9 procent och 7,5 procent som tillämpades för att beräkna de böter som ålades de företag som ansågs som "huvudmän" respektive de företag som ansågs som "ordinarie deltagare". Procentsatserna för reduktionen av böterna för Rena och Stora respektive åtta andra företag, däribland sökanden, anges inte heller.
- 74 Mot bakgrund av den detaljerade redogörelsen i beslutet för de faktiska omständigheter som tillskrivits vart och ett av de företag som var mottagare av beslutet finns det i föreliggande fall för det första anledning anse att punkt 169—172 i övervägandena i beslutet innehåller tillräckliga och relevanta uppgifter om de omständigheter som har beaktats vid bedömningen av hur allvarlig den överträdelse var som vart och ett av de aktuella företagen gjort sig skyldigt till och hur länge den pågått (se med samma innebörd förstainstansrättens dom av den 24 oktober 1991 i mål T-2/89, Petrofina mot kommissionen, REG 1991, s. II-1087, punkt 264).
- 75 För det andra, då, i likhet med det aktuella fallet, bötesbeloppen har fastställts genom att vissa bestämda uppgifter systematiskt beaktats, kan företagen, om var och en av dessa faktorer anges i beslutet, lättare bedöma dels om kommissionen har begått ett fel vid fastställandet av det individuella bötesbeloppet, dels om det individuella bötesbeloppet är berättigat i förhållande till de allmänna kriterier som

tillämpats. I föreliggande fall skulle ett omnämmande i beslutet av de ifrågavarande faktorerna, närmare bestämt den aktuella årsomsättningen, referensåret, de grundläggande procentsatser som tillämpats samt procentsatsen för reduktionen av bötesbeloppen, inte ha inneburit att de exakta årsomsättningarna för de företag som var mottagare av beslutet implicit avslöjades, vilket hade utgjort ett åsidosättande av artikel 214 i fördraget. Det slutliga individuella bötesbeloppet är, som kommissionen själv har framhållit, inte ett resultat av en strikt matematisk tillämpning av dessa faktorer.

- 76 Kommissionen har för övrigt medgett under sammanträdet att det inte fanns något som hindrade att den i beslutet angav de faktorer som systematiskt hade beaktats och avslöjats under en presskonferens samma dag som beslutet antogs av den ledamot av kommissionen som var ansvarig för konkurrenspolitiken. Det kan i detta hänseende erinras om att, enligt fast rättspraxis, motiveringen av ett beslut skall ingå i själva beslutet och att hänsyn inte kan tas till kommissionens efterföljande förklaringar annat än i särskilda fall (se förstainstansrättens dom av den 2 juli 1992 i mål T-61/89, Dansk Pelsdyravlerforening mot kommissionen, REG 1992, s. II-1931, punkt 131, svensk specialutgåva, häfte 13, och med samma innebörd förstainstansrättens dom av den 12 december 1991 i mål T-30/89, Hilti mot kommissionen, REG 1991, s. II-1439, punkt 136).
- 77 Trots dessa konstateranden skall det påpekas att motiveringen av de fastställda bötesbeloppen i punkt 167—172 i övervägandena i beslutet är minst lika detaljerad som kommissionens motiveringar av tidigare beslut om liknande överträdelser. Även om en invändning om bristande motivering är sådan att förstainstansrätten ex officio kan ta upp den till prövning, hade, vid den tidpunkt då beslutet fattades, ingen kritik riktats från gemenskapsdomstolens sida mot kommissionens praxis i fråga om motivering av ålagda böter. Det var först i dom av den 6 april 1995 i mål T-148/89, Tréfilunion mot kommissionen (REG 1995, s. II-1063), punkt 142, och i två andra domar som avkunnades samma dag i mål T-147/89, Société métallurgique de Normandie mot kommissionen (REG 1995, s. II-1057, publicerad i sammandrag) och i mål T-151/89, Société des treillis et panneaux soudés mot kommissionen (REG 1995, s. II-1191, publicerad i sammandrag) som förstainstansrätten för

första gången framhöll att det är önskvärt att företagen i detalj kan ta del av det sätt på vilket de ålagda böterna har beräknats, utan att de för den skull skall vara tvungna att väcka talan mot kommissionens beslut.

- 78 Av detta följer att när kommissionen i ett beslut konstaterar att konkurrensreglerna har överträtts och ålägger de företag som har deltagit i överträdelsen böter skall kommissionen, om den systematiskt har beaktat vissa grundläggande omständigheter för att fastställa bötesbeloppen, ange dessa omständigheter i själva beslutet så att mottagarna av det skall kunna kontrollera om bötesnivån är välgrundad och bedöma om det eventuellt förekommit diskriminering.
- 79 Mot bakgrund av de speciella omständigheter som angetts i punkt 77 ovan, och med hänsyn till att kommissionen under domstolsförfarandet har visat sig villig att lämna alla upplysningar som är av relevans för hur böterna har beräknats, skall bristen på särskild motivering i beslutet av det sätt på vilket böterna har beräknats inte i föreliggande fall anses utgöra ett sådant åsidosättande av motiveringskyldigheten att det finns skäl att helt eller delvis upphäva de ålagda böterna.
- 80 Talan kan således inte vinna bifall på denna grund.

Huruvida kommissionen har gjort en oriktig bedömning när den betecknade sökanden som en av överenskommelsens "huvudmän" och huruvida motiveringskyldigheten har åsidosatts i det avseendet

Parternas argument

- 81 Sökanden har gjort gällande att den felaktigt har ansetts utgöra en av överenskommelsens "huvudmän" (punkt 170 i övervägandena i beslutet).

- 82 Kommissionen har antagit att PWG och PC godtog sökandens företrädare som ordförande på grund av KNP-koncernens betydelse. Sökanden är emellertid endast en liten kartongtillverkare som "tillhandahöll" en ordförande för PWG på begäran av sina kollegor och för en period på ett år. Senare förlängdes uppdraget med ett år på begäran av kollegorna. Vidare valdes den person som även var chef för KNP Vouwkarton för detta uppdrag på grund av sin "neutralitet" och sina språkkunskaper. Det kan dessutom endast fastställas med säkerhet att denne ledde fyra av PWG:s åtta möten under tiden för sitt ordförandeskap.
- 83 Följaktligen visar inte den ställning som sökandens direktionsmedlem innehade att sökanden var en av överenskommelsens drivande krafter.
- 84 Beslutet är dessutom bristfälligt motiverat, eftersom det inte uttryckligen framgår om kommissionen beaktade att ordförandeskapet för PWG var av kort varaktighet. Kommissionen har i sitt svaromål angett att den vid beräkningen av böterna grundade sig på konstaterandet att sökanden borde anses som en av huvudmännen även för perioden efter år 1988. Detta konstaterande är emellertid felaktigt, eftersom det i beslutet preciseras att sökanden endast skulle anses som en av huvudmännen "under den tid den deltog i PWG" (punkt 170 i övervägandena i beslutet).
- 85 Kommissionen anser att sökanden ansågs som en av överenskommelsens huvudmän på grund av att den deltog i PWG och till och med innehade ordförandeskapet för detta organ.

- 86 Sökandens roll som huvudman bekräftas av handlingar (i huvudsak protokoll från PG Paperboard) som bifogades dupliken, i vilka namnet på direktionsmedlemmen förekommer.
- 87 Slutligen var kommissionen medveten om att sökanden deltog i PWG:s möten under begränsad tid. Det hade emellertid inte varit rimligt att beakta denna omständighet vid beräkningen av böterna, med hänsyn till att kommissionen höjde sökandens böter med motiveringen att den ansågs som en av huvudmännen i fråga om KNP Vouwkartons deltagande.

Förstainstansrättens bedömning

- 88 I punkt 170 första stycket i övervägandena i beslutet anges följande: ”huvudmännen’, det vill säga de största kartongtillverkare som deltog i PWG:s möten (Cascades, Finnboard, [Mayr-Melnhof], MoDo, Sarrió och Stora) skall bära ett särskilt ansvar, eftersom det uppenbarligen är de som har fattat de huvudsakliga besluten samt varit överenskommelsens drivande krafter”.
- 89 Enligt andra stycket i samma punkt skall sökanden ”också anses som en av överenskommelsens huvudmän under den tid den deltog i PWG”, det vill säga fram till mitten av år 1988 (punkt 36 andra stycket i övervägandena). I beslutet preciseras att sökandens företrädare var ordförande för PC och PWG ”vid en kritisk tidpunkt”.
- 90 Vidare lämnas en utförlig beskrivning i beslutet av PWG:s centrala roll för överenskommelsen (se bland annat punkterna 36—38 och 130—132 i övervägandena).

- 91 Det står således klart att beslutet innehåller en tillfredsställande motivering av skälen till att sökanden ansågs som en "huvudman" av kommissionen.
- 92 Vad beträffar huruvida denna motivering var välgrundad, kan det påpekas att sökanden varken har bestritt att den deltog i PWG:s möten eller att den innehade ordförandeskapet under överenskommelsens två första år. Sökanden har inte heller bestritt att PWG:s syfte faktiskt var i huvudsak konkurrensbegränsande eller att de konkurrensbegränsande ageranden som kommissionen konstaterade faktiskt förekommit.
- 93 Sökanden har således med rätta betecknats som "huvudman" vid beräkningen av böterna. Dess verkliga agerande inom PWG och skälen som åberopats för att den åtog sig ordförandeskapet för detta organ påverkar inte kommissionens konstaterande.
- 94 Mot bakgrund av vad som anförts ovan kan sökanden emellertid endast betecknas som "huvudman" och således bestraffas såsom sådan, för perioden från halvårsskiftet 1986 till halvårsskiftet 1988. Förstainstansrätten kommer att bedöma följderna av denna slutsats inom ramen för sin fulla prövningsrätt i fråga om böter i samband med att den undersöker grunden under vilken sökanden anförde att det förekommit fel vid beräkningen av sökandens böter (se nedan punkt 104 och följande punkter).
- 95 Talan kan således inte vinna bifall på denna grund.

Huruvida fel förekommit vid beräkningen av sökandens böter

Parternas argument

- 96 Sökanden har gjort gällande att kommissionen vid beräkningen av böterna borde ha beaktat att Badisches andel av marknaden var obetydlig och att dess deltagande i överenskommelsen var mycket begränsat från slutet av år 1989 (punkt 162 i övervägandena i beslutet), eftersom det endast omfattade Förenade kungariket.
- 97 Vidare har kommissionen vid åläggandet av påföljden felaktigt beaktat att två av sökandens dotterbolag deltog i överenskommelsen under hela den period som överträdelsen pågick, det vill säga från halvårsskiftet 1986 till april 1991. Sökanden har på denna punkt framhållit att det anges i artikel 1 i den nederländska versionen av beslutet att den deltagit i ett avtal och ett samordnat förfarande från halvårsskiftet 1988 och inte halvårsskiftet 1986. Sökanden har begärt att förstainstansrätten ex officio skall ta hänsyn till detta uppenbara fel.
- 98 Under sammanträdet påpekade sökandens ombud att en av de sifferuppgifter som användes för att beräkna böterna inte motsvarade Badisches verkliga omsättning. Kommissionen använde Badisches omsättning på gemenskapsmarknaden för kartong år 1989, medan den med tillämpning av de allmänna kriterierna för beräkning av böter borde ha beaktat omsättningen på denna marknad år 1990. Vidare beaktade kommissionen felaktigt den interna kartongförsäljningen inom koncernen.
- 99 Kommissionen har hävdats att den vid beräkningen av böterna beaktade att Badisches marknadsandel var obetydlig, eftersom böterna beräknades på grundval av de berörda företagens omsättning.

- 100 Den har understrukt att felet i den nederländska versionen av beslutet beträffande tidpunkten för överenskommelsen inte kunde undgå en uppmärksam läsare, vilket enligt kommissionen bekräftas av att sökanden nämnde detta fel först i sin replik.
- 101 Slutligen har kommissionen, som svar på en skriftlig fråga från förstainstansrätten, ingett en tabell över beräkningen av de böter som mottagarna av beslutet ålades. Av denna handling framgår att före reduktionen bestod sökandens böter av summan av två belopp, nämligen dels ett belopp som utgjordes av 9 procent av KNP Vouwkartons omsättning multiplicerad med 42/60 — motsvarande den tid som KNP Vouwkarton deltog i överträdelsen —, dels ett belopp som utgjordes av 7,5 procent av Badisches omsättning multiplicerad med 60/60 — motsvarande den tid som Badische deltog i överträdelsen. Det sammanlagda beloppet reducerades därefter med en tredjedel.
- 102 Vid sammanträdet förklarade kommissionen att den hade beräknat böterna på grundval av två sifferuppgifter, närmare bestämt KNP Vouwkartons respektive Badisches omsättning på gemenskapsmarknaden för kartong år 1989.
- 103 Kommissionen förklarade att den i fråga om KNP Vouwkarton avvek från referensårskriteriet, det vill säga år 1990, för att kunna ta hänsyn till att detta bolag överläts till Mayr-Melnhof under samma år. Den förklarade vidare att den vid fastställandet av böterna tog hänsyn till Badisches omsättning år 1989 (19 miljoner ecu) och inte omsättningen år 1990 (15 miljoner ecu) av den anledningen att en av företagets anläggningar lades ned under hösten år 1989.

Förstainstansrättens bedömning

- 104 Såsom konstaterats (se ovan punkt 45—50), har kommissionen med fog ansett sökanden ansvarig för KNP Vouwkartons och Badisches rättsstridiga agerande. Den har även helt riktigt ansett att sökanden deltog i överenskommelsen från halvårsskiftet 1986 till april 1991 (se ovan punkt 55—60).
- 105 Av detta följer att sökandens argument att kommissionen har gjort en oriktig bedömning av dess deltagande i överenskommelsen skall lämnas obeaktat.
- 106 Vidare skall inte heller avseende fästas vid argumentet om ett fel i artikel 1 i den nederländska versionen av beslutet, enligt vilken sökanden hade deltagit ”i ett avtal och ett samordnat förfarande från och med halvårsskiftet 1988”. Artiklarna i beslutet skall nämligen tolkas mot bakgrund av motiveringen (se till exempel domstolens dom av den 16 december 1975 i de förenade målen 40/73—48/73, 50/73, 54/73, 55/73, 56/73, 111/73, 113/73 och 114/73, Suiker Unie m. fl. mot kommissionen, REG 1975, s. 1663, punkt 122—124), och det kan påpekas att det framgår klart av motiveringen att kommissionen avsåg att hålla sökanden ansvarig för att ha deltagit i ett avtal och ett samordnat förfarande från och med halvårsskiftet 1986. Det framgår även av sökandens ansökan genom vilken talan anhängiggjorts (punkt 8, i vilken hänvisas till punkt 162 i övervägandena i beslutet) att även sökanden har tolkat det omtvistade beslutet på detta sätt.
- 107 Det kan erinras om att böter på en grundnivå om 9 procent eller 7,5 procent av omsättningen på gemenskapsmarknaden för kartong år 1990 för vart och ett av de företag som var mottagare av beslutet har ålagts de företag som har ansetts som ”huvudmän” för överenskommelsen respektive de övriga företagen. Att dessa grundnivåer verkligen tillämpades har bekräftats av kommissionen under domstolsförfarandet och bland annat i dess svar på en skriftlig fråga från förstainstansrätten.

- 108 I sökandens fall kan argumentet att Badisches marknadsandel var obetydlig inte beaktas. Kommissionen har nämligen, såsom för övriga företag, tagit hänsyn till omsättningen på gemenskapsmarknaden för kartong. Härigenom bedömde den Badisches verkliga storlek och ekonomiska styrka på denna marknad. Kommissionen har emellertid använt Badisches omsättning år 1989 och inte den lägre omsättningen år 1990 (se ovan punkt 103), och i enlighet med likabehandlingsprincipen skall därför sökandens böter nedsättas. Det kan tilläggas i det hänseendet att kommissionen inte, utan att tillhandahålla en förklaring i beslutet kan avvika i ett särskilt fall från de kriterier som i allmänhet har beaktats vid fastställandet av böterna. Enligt fast rättspraxis skall motiveringen av ett beslut ingå i själva beslutet. Beslutet kan inte förklaras för första gången och i efterhand inför gemenskapsdomstolarna, såvida inte exceptionella omständigheter föreligger, vilket inte är fallet här (se bland annat domen i det ovannämnda målet Dansk Pelsdyravlerforening mot kommissionen, punkt 131).
- 109 I de skriftliga förklaringar avseende fastställandet av sökandens böter som lämnats på förstainstansrättens begäran, sägs även att en procentsats på 9 procent tillämpades på KNP Vouwkartons omsättning år 1989 för hela den period som detta bolag ägdes av KNP, det vill säga fram till 1 januari 1990, trots att ingen företrädare för KNP deltog i PWG:s möten efter halvårsskiftet 1988.
- 110 I sitt skriftliga svar på förstainstansrättens frågor samt under sammanträdet framförde emellertid kommissionen en alternativ beräkningsmetod för böterna. Enligt den alternativa metoden skulle böterna beräknas genom att en grundnivå på 9 procent av KNP Vouwkartons och Badisches omsättning tillämpades för den period sökanden var en av överenskommelsens "huvudmän" och en grundnivå på 7,5 procent för återstoden av den tid överträdelsen pågick.
- 111 Det kan konstateras att endast den andra metoden är förenlig med uppgifterna i punkt 170 andra stycket i övervägandena i beslutet, enligt vilken sökanden skall

anses som "en av överenskommelsens huvudmän under tiden den deltog i PWG". Detta konstaterande skall således beaktas vid fastställandet av böterna.

- 112 Vad slutligen beträffar den interna kartongförsäljningen inom koncernen måste det konstateras att sökanden inte har förebringat några bevis till stöd för att kommissionen inte hade bort beakta denna vid beräkningen av böterna.
- 113 Av vad ovan anförts följer att sökandens böter skall nedsättas.
- 114 Eftersom inga andra grunder som har åberopats av sökanden än den grund under vilken det anförts att fel förekommit vid beräkningen av sökandens böter berättigar till en nedsättning av böterna, fastställer förstainstansrätten inom ramen för sin fulla prövningsrätt detta bötesbelopp till 2 700 000 ecu.

Rättegångskostnader

- 115 Enligt artikel 87.3 i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, besluta att vardera parten skall bära sin kostnad. Eftersom talan endast delvis har vunnit bifall beslutar förstainstansrätten, efter en skälighetsbedömning av omständigheterna i målet, att sökanden skall bära sina rättegångskostnader och hälften av de rättegångskostnader som kommissionen förorsakats samt att kommissionen skall bära den andra hälften av sina rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(tredje avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom

- 1) **Det bötesbelopp som sökanden åläggs i artikel 3 i kommissionens beslut 94/601/EG av den 13 juli 1994 om ett förfarande för tillämpning av artikel 85 i EG-fördraget, IV/C/33.833 — kartong, fastställs till 2 700 000 ecu.**
- 2) **Talan ogillas i övrigt.**
- 3) **Sökanden skall bära sina rättegångskostnader och ersätta hälften av kommissionens rättegångskostnader.**
- 4) **Kommissionen skall bära hälften av sina rättegångskostnader.**

Vesterdorf

Briët

Lindh

Potocki

Cooke

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 maj 1998.

H. Jung

B. Vesterdorf

Justitiesekreterare

Ordförande

II - 1041